

УДК 347.454

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ

Вікторія ВАСИЛЬКІВСЬКА,
аспірант кафедри адміністративного і фінансового права
Національного університету «Одеська юридична академія»

АНОТАЦІЯ

Стаття присвячена характеристиці прав державного службовця як невід'ємного елемента його правового статусу у контексті Закону «Про державну службу» 2015 р. у порівняльному аналізі із його правами, передбаченими Законом України «Про державну службу» 1993 і 2011 рр. Акцентовано увагу на таких видах прав державного службовця, як загальні, основні, спеціальні, посадові. Охарактеризовано наступні права: на повагу до своєї особистості, честі та гідності, справедливого і шанобливого ставлення до себе з боку керівників, співробітників та інших осіб; чітке визначення посадових обов'язків; належні для роботи умови служби та їх матеріально-технічне забезпечення; професійне навчання, зокрема, за державні кошти, відповідно до потреб державного органу; просування по службі з урахуванням професійної компетентності та сумлінного виконання своїх посадових обов'язків тощо.

Ключові слова: права державного службовця, основні права, службові права, право на повагу до своєї честі, чітке визначення посадових обов'язків.

THEORETICAL AND LEGAL CHARACTERISTICS OF THE RIGHTS OF A CIVIL SERVANT

Viktorii VASILKIVSKA,
Postgraduate Student at the Department of Administrative and Financial Law
of National University "Odessa Law Academy"

SUMMARY

The article is devoted to the description of the rights of a civil servant as an integral element of the legal status in the context of the Law "On Civil Service" in 2015 in a comparative analysis with his rights prescribed by the Laws of Ukraine "On Civil Service", 1993 and 2011. The attention is focused on such types of civil servant rights as general, basic, special, official. It is characterized the right to: respect for one's personality, honor and dignity, respectful attitude of oneself by the leaders, employees and other persons is characterized; clear definition of job responsibilities; proper working conditions, conditions of service and their material and technical support; vocational training, in particular for public funds; career advancement taking into account professional competence and conscientious fulfillment of their official duties, etc.

Key words: rights of the civil servant, basic rights, service rights, the right to respect for his honor, clear definition of official duties.

Постановка проблеми. Перш ніж перейти до характеристики новітніх прав державного службовця, слід зазначити, що питання прав державного службовця загалом досліджувалося у теорії адміністративного права [1–7]. Однак оптимізації системи державного управління, удосконалення чинного законодавства про державну службу потребують нових теоретичних напрацювань щодо правової природи державного службовця загалом та його прав зокрема.

Метою статті є теоретико-правова характеристика прав державного службовця.

Виклад основного матеріалу. Права державного службовця – це обумовлені Конституцією України, цим Законом, іншими законами та підзаконними нормативними актами можливості і свободи професійної діяльності, які охороняються державою. Слід зазначити, що державні службовці мають права, як громадяни України (суб'єктивні громадянські права) і права як особи, що займають посади в державних органах (службові права). Останні суттєво відрізняються від суб'єктивних громадянських прав своїми цілями і завданнями. Своєю чергою службові права державних службовців можна поділити на два види: основоположні (передбачені Законом «Про державну службу» [8]) і посадові (які передбачаються у професійно-кваліфікаційних характеристиках посад державних службовців та в посадових положеннях та інструкціях. Як зазначалося вище,

державні службовці мають право користуватися правами і свободами, які гарантуються громадянам України Конституцією і законами України. Основні права і свободи людини і громадянина закріплено у Конституції України і їх перелік не підлягає обмеженню. Водночас необхідно зазначити, що реалізація окремих прав при зайнятті посади державного службовця є обмеженою, зокрема, державний службовець не має права займатися підприємницькою діяльністю, організувати страйки тощо.

Під час характеристики основних прав державного службовця необхідно насамперед звернутися до таких його прав.

Ефективне та добросовісне здійснення державним службовцем своїх посадових обов'язків є можливим за умови реалізації ним права на повагу до своєї особистості, честі та гідності, справедливого і шанобливого ставлення до себе з боку керівників, співробітників та інших осіб. Це право є похідним від конституційного положення про те, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю». Вчинення державним службовцем правопорушень може бути підставою тільки для притягнення до юридичної відповідальності, однак не може бути підставою для приниження людської гідності, грубого поводження з боку керівника чи інших осіб. Виконуючи свої посадові обов'язки, державний службовець представляє державу, що зумовлює шанобливе відношення до нього інших осіб.

Право на *чітке визначення посадових обов'язків* спрямовано на забезпечення сумлінного виконання державним службовцем своїх посадових обов'язків. Це право забезпечується обов'язком керівника державної служби державного органу чітко окреслити коло службових обов'язків державного службовця, інформувати державного службовця про їх зміни. Чітке визначення посадових обов'язків пов'язано з повноваженнями державного службовця безпосередньо виконувати свої посадові обов'язки та його дисциплінарною відповідальністю – невиконання, неналежне або неповне виконання посадових обов'язків є підставою для притягнення до дисциплінарної відповідальності. Назване право державного службовця безпосередньо пов'язано з його посадовими обов'язками. Питання посадових обов'язків більш детально досліджено у п. 1.2. «Структурно-правова характеристика обов'язків державного службовця». Окрему увагу слід звернути на те, що чітке визначення посадових обов'язків державного службовця безпосередньо пов'язано з підставами його дисциплінарної відповідальності, а точніше – зі створенням умов для недопущення ним порушень трудової дисципліни. Так, п. 5 ч. 2 ст. 65 Закону-2015 передбачає таку підставу дисциплінарної відповідальності, як «невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків ...» [8].

До того ж слід мати на увазі, що неналежне виконання – це активна поведінка державного службовця, спрямована на реалізацію владного припису керівника, яка водночас забезпечує досягнення тільки часткового результату. Зміст «неналежності» може мати прояв у «несвочасності», «частковості», «невідповідності» тощо. Щодо поняття «невиконання» слід зазначити таке: на державного службовця покладається обов'язок виконувати рішення, накази, розпорядження та доручення керівників, тобто здійснювати виконавчо-розпорядчі функції щодо забезпечення реалізації приписів, передбачених нормативно-правовими актами. Іншими словами, «виконання» передбачає активну поведінку державного службовця, у межах службових повноважень, спрямовану на забезпечення певного завдання. Отже, «невиконання» – це пасивна поведінка державного службовця, яка не забезпечує реалізацію субординаційного волевиявлення керівника, тобто це бездіяльність, яка не забезпечує отримання певного результату.

Право на *належні для роботи умови служби та їх матеріально-технічне забезпечення*. Виконання посадових обов'язків є можливим за умови створення державному службовцеві безпечних і здорових умов праці, з урахуванням норм із техніки безпеки, освітлення, опалення, вентиляції, а також усунення шкідливих наслідків шуму та інших факторів, які впливають на здоров'я державного службовця. Цей обов'язок покладається на державний орган і гарантується чинним законодавством, зокрема, п. 12 ст. 17 Закону-2015 визначає, що керівник державної служби у державному органі забезпечує створення належних умов та матеріально-технічного забезпечення для виконання державним службовцем своїх службових обов'язків та іншими нормативно-правовими актами [8]. На керівника державної служби державного органу покладається обов'язок не тільки чітко визначити посадові обов'язки державного службовця, але й створити належні матеріально-технічні умови для забезпечення їхнього виконання. Мова йде про виділення державному службовцю відповідного робочого місця (кабінет, стіл, крісло, комп'ютер, інша необхідна оргтехніка тощо). Саме на керівника державної служби у державному органі серед інших покладається обов'язок «створити належні для роботи умови, їх матеріально-технічне забезпечення» (п. 12 ст. 17 Закону) [9].

Право на *професійне навчання, зокрема, за державні кошти, відповідно до потреб державного органу* [10–13]. Створення демократичної, правової, соціальної держави, інтеграція України в Європейське співтовариство, проведення адміністративної реформи та реформи системи державної служби

передбачають підготовку державних службовців, здатних неухильно відстоювати права і свободи людини і громадянина, таких, що володіють професійними вміннями і навичками, які ґрунтуються на сучасних спеціальних знаннях, аналітичними здібностями та майстерністю застосування засобів і методів управлінської науки, стратегічним мисленням та особистісними якостями, необхідними для прийняття та успішної реалізації управлінських рішень. Пріоритетним напрямом кадрової політики є створення дієвого механізму підготовки та залучення до роботи на державній службі висококваліфікованих фахівців, забезпечення конкурентоспроможності державної служби на ринку праці. Варто зазначити, що у підвищенні рівня професійної компетентності зацікавлені як державний службовець, так і державний орган. Важливим є те, що державний службовець має право на підвищення рівня професійної компетентності за кошти державного бюджету та інших джерел, не заборонених законом (ст. ст. 48, 49 Закону). Це право державного службовця гарантується: а) створенням системи вищих закладів професійного навчання державних службовців; б) наданням відпусток у зв'язку із навчанням; в) визначення рівня професійної компетентності державного службовця однією із кваліфікаційних умов для просування по державній службі, присвоєння рангу, заохочень тощо.

Право на *просування по службі з урахуванням професійної компетентності та сумлінного виконання своїх посадових обов'язків* логічно випливає із права на державну службу і полягає у можливості державного службовця просуватися по державній службі (ст. 40 Закону):

а) за посадами (посадова кар'єра). При просуванні за посадами службовець має на меті зайняття вищої за службовою ієрархією посади державної служби як у тому ж самому державному органі, так і в іншому. Водночас цільова спрямованість службовця на заміщення більш високої посади має співпадати з необхідністю державного органу забезпечити заміщення вакантної посади саме цією кандидатурою. Особливістю цього просування є те, що воно є можливим за наявності таких умов: а) наявності вакантної посади; б) оголошення конкурсу на заміщення вакантної державної посади (ст. 23 Закону); в) визначення вимог до рівня професійної компетентності особи, яка претендує на посаду (ст. 20 Закону);

б) за рангами (професійна кар'єра). Просування за рангами (званнями, класними чинами, спеціальними і військовими званнями) є істотною особливістю кар'єри в державній службі, оскільки, на відміну від просування за посадами, це просування є можливим і за відсутності вакантної посади, оскільки група посади передбачає присвоєння державному службовцю трьох рангів за певних умов: проходження терміну в три роки після присвоєння первинного рангу (вислуга років); отримання позитивної оцінки оцінювання результатів службової діяльності державного службовця (ст. 44 Закону); встановлення системи рангів державних службовців (ст. 39 Закону); визначення співвідношення між рангами державних службовців і рангами службовців органів місцевого самоврядування, дипломатичними рангами, військовими званнями, спеціальними званнями [14].

Важливим є з'ясування того факту, що у державного службовця є право на просування по службі з урахуванням кваліфікації та здібностей; сумлінного виконання своїх службових обов'язків тощо, однак немає жодних правових підстав тлумачити це право як суб'єктивне право державного службовця, тобто він не має права вимагати просування по службі, оскільки призначення на посаду належить до компетенції державного органу або посадової особи. Згідно з основним принципом вирішення питання щодо просування по службі державний інтерес до оптимального заміщення посад державних службовців повинен мати пріоритетне значення перед особистим інтересом державного службовця, який бажає просування по службі. До того ж на державний орган покладається обов'язок,

враховуючи його професійні якості, не перешкоджати йому у просуванні по державній службі у межах державно-службових та фінансових можливостей державного органу.

Право на участь у діяльності об'єднань громадян, крім політичних партій у випадках, передбачених цим Законом. Це право державного службовця, обумовлене ст. ст. 35 і 36 Конституції України [15], щодо права громадян на свободу світогляду і віросповідання [24], об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення інтересів [16]. Важливо зазначити, що право державного службовця на об'єднання у політичні партії є дещо усіченим, оскільки для окремих категорій державних службовців передбачено обмеження цього права. Насамперед це стосується державних службовців, що займають посади державної служби категорії «А»: Державного секретаря Кабінету Міністрів України та його заступників, державних секретарів міністерств; керівників центральних органів виконавчої влади, які не є членами Кабінету Міністрів України, та їх заступників; керівників апаратів Конституційного Суду України, Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів та їх заступників; голів місцевих державних адміністрацій; керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України; (п. 1 ч. 3 ст. 10 Закону). Водночас на період державної служби на посаді категорії «А» особа зупиняє своє членство у політичній партії. Для всіх державних службовців передбачається обмеження щодо обіймання посади у керівних органах політичних партій (п. 2 ч. 3 ст. 10 Закону). Більш детально питання політичної неупередженості досліджується у п. 2.4 роботи.

Право на оскарження в установленому законом порядку рішень про накладення дисциплінарного стягнення, звільнення з посади державної служби, а також висновку, що містить негативну оцінку за результатами оцінювання його службової діяльності. Як і попереднє, це право державного службовця є новітнім (не за змістом, а за формою його закріплення). Право на оскарження гарантується ст. 11 Закону, в якій передбачено, що державний службовець має право на оскарження у судовому порядку [18] рішень (нормативно-правові та індивідуальні акти, що впливають на права, свободи та законні інтереси), дій (активна поведінка, яка має вплив на права, свободи та інтереси: надання розпорядження, наказу, доручення; відкликання з відпустки тощо) чи бездіяльності (пасивна поведінка, тобто невчинення тих дій, які мали бути вчинені, що впливає на права, свободи та законні інтереси: неприйняття заходів щодо недопущення конфлікту інтересів; незабезпечення належних матеріально-технічних умов роботи тощо) державних органів та їх посадових осіб, що перешкоджають реалізації прав, наданих державному службовцеві Законом-2015. Водночас вказана стаття передбачає можливість вибору державним службовцем суб'єкта розгляду його скарги: керівник державної служби, комісія, Національне агентство України з питань державної служби або судовий орган, тобто адміністративний суд. Важливо звернути увагу на те, що право на оскарження забезпечується п. 2 «спори з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби», п. 9 «спори щодо оскарження рішень атестаційних, конкурсних, медико-соціальних експертних комісій та інших подібних органів, рішення яких є обов'язковими для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших осіб», п. 10 «спори щодо формування складу державних органів, органів місцевого самоврядування, обрання, призначення, звільнення їх посадових осіб» ч. 1 ст. 19 «Справи, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів» КАС України [18].

Окрім того, слід також акцентувати увагу на такій гарантії реалізації названого права, як обов'язок керівника державного органу щодо скасування рішень або відміну дій щодо державного службовця, які порушують його права та свободи під час реалізації права на державну службу [19].

Право на захист від незаконного переслідування з боку державних органів та їх посадових осіб у разі повідомлення про факти порушення вимог цього Закону. Це право державного службовця є новітнім і воно покликане гарантувати державному службовцеві правовий захист під час виконання ним своїх посадових обов'язків, у тому числі й у питаннях законності функціонування державного органу або діяльності посадових осіб цього органу. До того ж слід звернути увагу на те, що мова йде про порушення вимог саме Закону «Про державну службу» як державним органом, так і посадовими особами. Слід зазначити, що це право державного службовця є досить абстрактним, оскільки із його формулювання не визначається, чи мова йде тільки про порушення вимог Закону «Про державну службу» державним органом або його посадовими особами, в якому здійснює свою діяльність державний службовець, чи мова йде про будь-які державні органи та їх посадових осіб.

Право на отримання від державних органів, підприємств, установ та організацій, органів місцевого самоврядування необхідної інформації з питань, що належать до його повноважень, у випадках, встановлених законом. Це право передбачає отримання не будь-якої інформації, а тільки стосовно питань, що належать до відання державного службовця. Право на таку інформацію покликане забезпечити можливість добросовісного виконання ним своїх посадових обов'язків, підвищити ефективність діяльності державного органу. Реалізація цього права гарантується обов'язком керівників державних органів, підприємств, установ і організацій надавати відповідну інформацію на вимогу державного службовця у строки, передбачені чинним законодавством. Інколи чинне законодавство передбачає юридичну відповідальність за порушення цього положення. Так, згідно зі ст. 166-4 КпАП України, «Ненадання, несвоєчасне надання інформації посадовими особами органів виконавчої влади Антимонопольному комітету України тягне накладення штрафу» [20].

Право на безперешкодне ознайомлення з документами про проходження ним державної служби, у тому числі висновками щодо результатів оцінювання його службової діяльності. Проходження державної служби документується й відображається в особовій справі державного службовця, яка оформлюється відповідно до Порядку ведення та зберігання особових справ державних службовців [21] (ст. 37 Закону). Державному службовцеві надається право безперешкодного ознайомлення з усіма документами щодо проходження ним державної служби, тобто з документами особової справи. Таке ознайомлення проводиться під розпис державного службовця. У разі, якщо видається наказ (розпорядження) про певні дії щодо державного службовця, він в обов'язковому порядку з ними ознайомлюється. Безперешкодне ознайомлення означає, що державний службовець може, по-перше, у будь-який момент робочого часу побачити документи щодо проходження ним державної служби; по-друге, побачити будь-який документ щодо проходження державної служби; по-третє, дозволу керівника державної служби чи керівника підрозділу на показ документа щодо проходження державної служби не потрібно. Це право дає можливість державному службовцеві контролювати хід документального оформлення проходження ним державної служби та уберегти його від свавілля керівника. Варто також зазначити, що державний службовець має право на ознайомлення з документами щодо проходження ним державної служби, тобто документами особової справи, а не із самою особовою справою. Жоден нормативно-правовий акт не передбачає права державного службовця на ознайомлення зі своєю особовою справою.

Право на проведення службового розслідування за його вимогою з метою зняття безпідставних, на його думку, звинувачень або підозри тісно пов'язано з правом на повагу до своєї особистості, гідності, справедливого та шанобливого ставлення до себе з боку керівників, співробітників та інших осіб, оскільки реалізується з метою зняття безпідставних, на

думку державного службовця, звинувачень або підозр щодо нього та своєї реабілітації [22]. Водночас важливо зазначити, що службове розслідування проводиться саме на вимогу державного службовця з метою зняття безпідставних звинувачень або підозр, а не за ініціативи керівника державної служби у державному органі у випадках, передбачених ст. 71 Закону-2015, для притягнення його до дисциплінарної відповідальності. Варто також зазначити, що чинним законодавством не передбачено порядку проведення службового розслідування на вимогу державного службовця, що дає підстави вважати, що таким порядком може бути порядок службового розслідування, передбачений саме ст. 71 Закону-2015.

Окрім вищезазначених основних прав, державний службовець також реалізує інші права – посадові, визначені у положеннях про структурні підрозділи державних органів та посадових інструкціях, затверджених керівниками державної служби у цих органах.

Висновки. Таким чином, слід зазначити, що законодавець, визначаючи перелік прав державного службовця, у ст. 7 Закону-2015 [8] іменує ці права «основними». Як уявляється, таке визначення є дещо некоректним, оскільки воно логічно передбачає, що всі інші права державного службовця є «неосновними», тобто «другорядними», що певною мірою нівелює їхнє значення. Видається, що більш прийнятним було б визначення прав державного службовця у названому законі як «загальні права», тобто ті права, які є притаманними для всіх державних службовців державної адміністративної служби. У такому разі інші права слід назвати «спеціальні права», тобто ті права, які визначаються відповідно до заміщуваної державним службовцем посади державної служби спеціальними законами.

Список використаної літератури:

1. Балух Д.В. Управління державною службою в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2009. 201 с.
2. Біла-Гіунова Л.Р. Службова кар'єра в Україні: монографія. Одеса: Фенікс. 2011. 540 с.
3. Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.
4. Іншин М.І. Проблеми правового регулювання праці державних службовців України: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2005. 40 с.
5. Ківалов С.В., Біла-Гіунова Л.Р. Закон України «Про державну службу»: наук.-практ. коментар. 2-е вид., змін. Одеса: Фенікс, 2009. 692 с.
6. Ківалов С.В., Біла-Гіунова Л.Р. Публічна служба в Україні: підручник. Одеса: Юрид. л-ра, 2009. 735 с.
7. Корнута Л.М. Дисциплінарна відповідальність державного службовця в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2013. 21 с.
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. Дата оновлення 21.12.2016 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення: 17.05.2018).
9. Про затвердження Типових правил внутрішнього службового розпорядку: наказ НАДС від 03.03.2016 р. Дата оновлення 03.03.2016 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0457-16> (дата звернення: 17.03.2018 р.).
10. Про вдосконалення підготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації державних службовців: Постанова КМУ від 16.04.1998 р. Дата оновлення 26.05.2005 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/499-98-%D0%BF> (дата звернення: 17.04.2018 р.).
11. Про затвердження Порядку прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю «Державна служба» галузі знань «Державне управління» та працевлаштування випускників: Постанова КМУ від 29.07.2009 р. Дата оновлення 27.09.2016 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/main> (дата звернення: 17.03.2018 р.).
12. Про затвердження Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних служ-

бовців і посадових осіб місцевого самоврядування: Постанова КМУ від 07.07.2010 р. Дата оновлення 27.09.2016 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/564-2010-%D0%BF> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

13. Про схвалення Стратегії підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування і Плану заходів щодо її реалізації: проект постанови КМУ. URL: <http://www.nads.gov.ua/page/proekt-rozporядzhennya-kabinetu-ministriv-ukrayiny-pro-shvalennya-strategiyi-pidgotovky-ta> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

14. Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями: Постанова КМУ від 06.04.2016 р. Дата оновлення 06.04.2016 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/306-2016-%D0%BF> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

15. Конституція України. Із змінами, внесеними Законом України від 08.12.2004 р. № 2222-IV. Дата оновлення 30.09.2016 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254-%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

16. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1992 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

17. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

18. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. Дата оновлення 05.01.2017 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

19. Про затвердження Порядку оформлення та направлення (вручення) вимоги про скасування рішень державних органів та їх посадових осіб з питань державної служби, які суперечать законодавству в частині реалізації громадянами права на державну службу, про усунення порушень прав державного службовця або про скасування результатів конкурсу на зайняття вакантної посади державної служби: наказ НАДС від 25.05.2016 р. Дата оновлення 25.05.2016 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0841-16> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

20. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.2984 р. Дата оновлення 07.06.2018 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

21. Про затвердження Порядку ведення та зберігання особових справ державних службовців: наказ НАДС від 22.03.2016 р. Дата оновлення 22.03.2016 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0567-16> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

22. Про затвердження Порядку проведення службового розслідування Національним агентством України з питань державної служби або його територіальними органами стосовно керівника державної служби в державному органі чи державного службовця вищого органу: Постанова КМУ від 24.06.2016 р. Дата оновлення 24.06.2016 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393-2016-%D0%BF> (дата звернення: 17.03.2018 р.).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Васильківська Вікторія Владиславівна – аспірант кафедри адміністративного і фінансового права Національного університету «Одеська юридична академія»

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Vasilkivska Viktoriia Vladyslavivna – Postgraduate Student at the department of administrative and financial law of National University "Odessa Law Academy"